

Jawapan

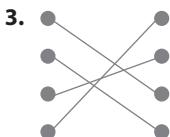
Bab 4

PBD 4.1 Pemerintahan Kesultanan Melayu di Perlis, Kedah, Kelantan, Terengganu dan Johor

1. (a) pembesar tempatan
- (b) mukim
- (c) Sultan
- (d) penghulu
- (e) Jemaah Menteri
- (f) jajahan
- (g) Pasir Puteh
- (h) penghulu
- (i) Jemaah Mesyuarat Kerajaan
- (j) Ahli Mesyuarat
- (k) jabatan-jabatan kerajaan
- (l) Setiausaha Kerajaan

PBD 4.2 Peluasan Kuasa British di Perlis, Kedah, Kelantan dan Terengganu

2. (a) • Lokasi Perlis dan Kedah strategik kerana berhampiran dengan Burma dan Siam.
• Kedudukan Kelantan dan Terengganu strategik kerana terletak di antara Siam dan Singapura.
- (b) • British bimbang campur tangan kuasa Eropah lain.
• British perlu menguasai negeri-negeri ini sebelum kuasa lain berbuat demikian.
- (c) • Bagi Perlis dan Kedah, hasil pertanian dan penternakan menjadi sumber bekalan makanan yang diperlukan bagi memenuhi permintaan penduduk Pulau Pinang.
• Bagi Kelantan dan Terengganu, aktiviti pertukangan dan pembinaan kapal penting serta membekalkan barang dagangan kepada perdagang di Singapura.
- (d) • Pembinaan jalan raya, kereta api dan telegraf di antara Burma dan Pulau Pinang membolehkan British mempunyai rangkaian terus perhubungan dengan India.
• Menjamin kepentingan perdagangan dan keselamatan British.
- (e) • British berpendapat Siam telah melakukan kekejaman di negeri Perlis, Kedah, Kelantan dan Terengganu.
• Slogan "Beban Orang Putih" mewajarkan mereka meluaskan kuasa bagi menamatkan kekejaman tersebut.

4. (a) British dengan Siam
(b) Pejabat Tanah Jajahan
(c) Putera Damrong
(d) Raja Siam
(e) Draf perjanjian
(f) Ralph Paget; Putera Devawongse Varaprakar

PBD 4.3 Peluasan Kuasa British di Johor

5. (a) Ekonomi pertanian komersial berkembang pesat berikutan kejayaan Johor melaksanakan Sistem Kangcu yang tertumpu kepada eksport gambir dan lada hitam.
- (b) Temenggung Ibrahim memperkenalkan Sistem Kangcu. Membawa masuk buruh Cina dari Singapura untuk menjayakan perusahaan penanaman gambir dan lada hitam. Sultan Abu Bakar menggubal perlembagaan bertulis / Undang-Undang Tubuh Kerajaan Johor bagi memelihara kedaulatan negeri.
- (c) Sultan Abu Bakar digelar Bapa Pemodenan Johor. Memodenkan pentadbiran negeri Johor dengan menubuhkan mahkamah, perkhidmatan pos dan jabatan Kerja Raya. Menjaga kebajikan rakyat dengan membina sekolah, hospital dan jalan raya. Menjamin keamanan negeri dengan menubuhkan pasukan polis dan tentera.
- (d) Dato' Jaafar bin Muhammad mengarahkan bendera *Union Jack* dikibarkan lebih rendah daripada bendera Johor. Dato' Abdul Rahman bin Andak mengawal hubungan Johor dengan British. Dato' Muhammad Salleh bin Perang menghasilkan peta pembangunan Johor. Dato' Muhammad Ibrahim Munsyi mendirikan sekolah dan mewajibkan pendidikan kepada rakyat Johor.
6. (a) sekiranya jajahan Kesang hendak dijual oleh sultan, Kesang hendaklah terlebih dahulu ditawarkan kepada pihak British.
(b) Johor hanya akan menerima seorang ejen yang peranannya menyamai seorang pegawai Konsul dan statusnya lebih rendah daripada Penasihat British.
(c) hal ehwal luar
(d) menempatkan seorang Residen British di Johor.
(e) menawarkan pinjaman sebanyak 200 000 dolar kepada Johor bagi membiayai pembinaan kereta api.
(f) jawatan Konsul yang ditempatkan di Johor ditukarkan status kepada Penasihat Am British.

PBD 4.4 Sistem Pentadbiran Negeri-negeri Melayu Tidak Bersekutu

7. (a) longgar
(b) perjanjian
(c) Pesuruhjaya Tinggi British
(d) raja Melayu
(e) Penasihat British
(f) autonomi
(g) ditentang
8. (a) Kedudukan sultan tidak berubah. Sultan kekal sebagai kuasa tertinggi dalam pentadbiran negeri.
(b) Sultan masih mempunyai kuasa dalam hal berkaitan dengan agama Islam dan adat istiadat Melayu.
(c) Kedudukan pembesar kekal walaupun tugas dan peranan mereka berubah.
(d) Pembesar tidak lagi mengutip cukai. Pembesar diberi elauan dan pencer.

- (e) Sistem Jemaah Menteri dan Majlis Negeri diteruskan. Peruntukan dalam Undang-undang Tubuh Kerajaan terus dilaksanakan. Pembesar Melayu menjadi peneraju sistem pentadbiran negeri.
  - (f) British membantu dalam pentadbiran dengan meminjamkan pegawai daripada Perkhidmatan Awam Negeri-negeri Melayu Bersekutu dan Negeri-negeri Selat.
  - (g) Negeri dalam Negeri-negeri Melayu Tidak Bersekutu mempunyai sistem perkhidmatan awam sendiri.
  - (h) Kerajaan Kedah membuat perjanjian dengan British bahawa semua jawatan perkhidmatan awam hendaklah diisi oleh pegawai Melayu Kedah.
  - (i) Penasihat British menentukan dasar pentadbiran negeri hingga mengurangkan kuasa sultan dan pembesar.
  - (j) Jabatan kerajaan baharu diperkenalkan di setiap negeri. Pasukan polis ditubuhkan untuk mengawal keamanan.
  - (k) Urusan pentadbiran negeri mula mengamalkan cara Barat. Mahkamah sivil diperkenalkan.
  - (l) Pegawai-pegawai British dibawa masuk sebagai pegawai pentadbiran kerajaan.
- 9.** .
- Tidak terlibat dalam perjanjian.
  - Tidak dimaklumkan tentang perjanjian.
  - Menganggap negeri sendiri merupakan negeri yang berdaulat.
  - Memelihara kedaulatan negeri.
  - Tidak mahu British campur tangan dalam pentadbiran negeri.
  - Enggan tunduk kepada tekanan British.
  - Menolak kehadiran Penasihat British.
  - Menyokong pemerintahan beraja.
  - Menzahirkan bantahan terhadap Perjanjian Bangkok 1909.
  - Menghantar surat bantahan kepada British.
  - Menyatupadukan rakyat.
  - Memajukan ekonomi negeri.
  - Melaksanakan undang-undang negeri.
- (Mana-mana jawapan yang munasabah)*
- 10.** Berdasarkan penilaian guru.

Praktis Masteri 4

BAHAGIAN **»»A**

1. D	2. D	3. C	4. A	5. C
6. C	7. B	8. C	9. A	10. B

BAHAGIAN **»»B**

- 1.** (a) (i) Perjanjian Burney 1826
 (ii) Perjanjian Sulit 1897
 (iii) Pengisytiharan British-Siam 1902
- (b) • Tiada perubahan kepada kedudukan Raja-raja Melayu.
 • Kedudukan pembesar turut kekal.
 • Bidang kuasa / tugas pembesar diambil alih oleh pegawai British.
 • Pembesar tidak lagi memungut cukai dan pajak.
 • Pembesar diberi elauan dan pencen.
- (Pilih mana-mana tiga jawapan)*
- (c) • Penasihat British menentukan dasar pentadbiran.
 • Urusan pentadbiran negeri mengamalkan cara Barat.
 • Mahkamah sivil / pasukan polis / jabatan-jabatan baharu diperkenalkan.
 • Pegawai-pegawai British dibawa masuk sebagai pegawai pentadbiran kerajaan.
- (Mana-mana jawapan yang munasabah)*

- 2.** (a) (i) Perkembangan ekonomi komersial/ pertanian komersial yang pesat.
 (ii) Pemodenan dalam bidang pentadbiran, sosial dan infrastruktur.
 (iii) Golongan pentadbir/ pembesar komited dalam pelaksanaan tugas.
- (b) • Menandatangani Perjanjian Setia 1885 dengan Johor.
 • Mengawal hal ehwal luar Johor.
 • Menawarkan pinjaman sebanyak 200 000 dolar kepada Johor untuk membiayai pembinaan kereta api.
 • Memaksa Sultan Ibrahim menandatangani perjanjian dengan Gabenor Negeri-negeri Selat.
 • Menukarkan status jawatan Konsul di Johor kepada Penasihat British.
- (Pilih mana-mana tiga jawapan)*
- (c) • Sentiasa menuntut ilmu.
 • Menanamkan tabiat membaca untuk mengikuti perkembangan negara luar.
 • Mengelakkan diri daripada terjebak dengan jenayah dan dadah.
 • Mengamalkan prinsip Rukun Negara.
- (Mana-mana jawapan yang munasabah)*

BAHAGIAN **»»C**

- 1.** (a) (i) • Perlis merupakan wilayah yang diasingkan daripada Kedah pada tahun 1842.
 • Pada tahun 1843, Maharaja Siam mengiktiraf Syed Hussin Jamalulail di Bangkok sebagai Raja Perlis yang pertama.
 • Istiadat pengisytiharan diadakan di istana Arau sebagai pemberitahuan kepada rakyat.
- (ii) • Kesultanan Kedah merupakan antara kerajaan terawal yang bermula sejak abad ke-7.
 • Islam bertapak di Kedah sejak abad ke-12 dan memulakan sistem pemerintahan Islam.
 • Pusat pemerintahan di Kota Bukit Meriam.
 • Pemerintah pertama yang bergelar sultan ialah Sultan Mudzaffar Shah.

[Mak. 3m]

- (b) • Kerajaan Perlis menjalin hubungan baik dengan Siam sebagai strategi untuk tidak diganggu gugat oleh kuasa lain.
 • Kesultanan Kedah menjalinkan hubungan diplomatik, ketenteraan, pentadbiran dan kewangan dengan Siam sebagai strategi mempertahankan negeri daripada ancaman Burma.
 • Kesultanan Kelantan menjalinkan hubungan dengan Siam semasa pemerintahan Sultan Muhammad I. Siam memberikan gelaran Phya Pipit Pakdi kepada Sultan Kelantan bagi mengakui peranan dan kedudukan baginda sebagai pemerintah Kelantan.
 • Kesultanan Terengganu menjalinkan hubungan dengan Siam sejak abad ke-18. Hubungan tersebut mengiktiraf kedudukan Terengganu sebagai negeri berdaulat oleh negeri-negeri Melayu yang lain.

[Mak. 8m]

- (c) • Mengekalkan keamanan dalam negeri.
 • Memperkenalkan birokrasi moden dalam pentadbiran.
 • Kebijaksanaan dan kewibawaan Raja Siam dan pembesarnya.
 • Dasar pemerintahan Siam yang progresif dan dinamik.
 • Pemerintah mendapat sokongan padu daripada rakyat.

- Kuasa asing tidak mempunyai alasan untuk campur tangan dalam sistem politik, ekonomi dan sosial Siam.

Fokus KBAT

1. • Menteri Besar Johor yang pertama.
  - Mewajibkan semua pegawai British yang berkhidmat di Johor memakai pakaian rasmi kerajaan Johor.
  - Menjaga maruah dan kedaulatan negeri.
  - Mengarahkan bendera *Union Jack* dikibarkan lebih rendah daripada bendera negeri Johor.
  - Memartabatkan bahasa Melayu.

2. • Penulisan surat rasmi ke pejabat kerajaan wajib menggunakan bahasa Melayu.
  - Memberikan sokongan kepada pemimpin negara.
  - Menyokong dasar negara.
  - Tidak menimbulkan ketegangan dalam negara.
  - Mematuhi undang-undang negara.
  - Menggeratkan perpaduan.
  - Sentiasa menuntut ilmu.
  - Berwaspada terhadap perkembangan dalam dan luar negara.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)